ఎండమావులు

రచన
ఎ. ఉమాదేవి

మధ్యాహ్నమైనా నుఱుపట్టి వుండటం వల్ల చల్లగా వుంది. రైల్వే ప్లాటుఫారం అంతా అటూ, ఇటూ తిరిగే ప్రయాణీకులతోనూ, ఏనిల్చ్చి, పానీదిగా, తక్రకేకలు అమ్మేవాళ్ళతోనూ కిటకిట లాడుతూంది. నారాయణ ఒకటో తరగతి పెట్టె వద్దర నిలబడి అటూ ఇటూ చూస్తున్నాడు. చటుక్కున ఏదో జ్ఞానశకం వచ్చినట్టు కిటికీదగ్గర నుంచున్న కల్యాణితో "మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తావ్?" అనడిగాడు.

"చెప్పాను గదండీ! పంతులు చెప్పిన పద్దరోజుల్లో వస్తా" అంది అనునయంగా నారాయణ కళ్ళల్లోకి చూస్తూ.

"పద్దరోజులంటే నన్ని యుగాలు కల్యాణీ నాకు!" అన్నాడు నారాయణ బాధగా.

"ఈ మాయదారి ఆఫీసొకటొచ్చి! కావాలన్నప్పుడు సెలవు లివ్వకుండా! తాయిగా ఆఫీసంతలోనూ, ఏనిల్చ్చి, పానీదిగా, తక్రకేకలు అమ్మేవాళ్ళతోనూ కిటకిట లాడుతూంది. నారాయణ ఒకటో తరగతి పెట్టె వద్దర నిలబడి అటూ ఇటూ చూస్తున్నాడు. చటుక్కున ఏదో జ్ఞానశకం వచ్చినట్టు కిటికీదగ్గర నుంచున్న కల్యాణితో "మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తావ్?" అనడిగాడు.

"చెప్పాను గదండీ! పంతులు చెప్పిన పద్దరోజుల్లో వస్తా" అంది అనునయంగా నారాయణ కళ్ళల్లోకి చూస్తూ.

"పద్దరోజులంటే నన్ని యుగాలు కల్యాణీ నాకు!" అన్నాడు నారాయణ బాధగా.

"ఈ మాయదారి ఆఫీసొకటొచ్చి! కావాలన్నప్పుడు సెలవు లివ్వకుండా! తాయిగా ఆఫీసంతటికీ మీరే గదా మేనేజరు. ఇంకో మీకు సెలవేమిటండీ!" అంది నవ్వుతూ.

ఈ మాటలో ఆడవాళ్ళు ఎంత చదువుకున్నా, తమకు ఆప్యాయమైన విషయాల్లో ఎంత అమాయకంగా వుంటారో నారాయణకు ఎక్కువగా అర్థమయింది. కల్యాణి ఏమీ చదువుకోలేదని కాదే! ఇంటర్ వరకూ చదివింది. ఈ పాటి విషయం అర్థం కాకుండా వుంటుందా! పుట్టినప్పట్నుంచీ అమ్మ.....బ.....ర.....కీ.....నే! అనుకుంటే. బదరీ నారాయణ కల్యాణే వంక అమాయకంగా చూస్తూ నిలబడిపోయాడు. ఎవరు చేప్పి తెలుపకపోతే ఇలా హఠాత్తుగా తలుచుకుంటూ ఎవరి ఎవరూ అనుకోలేరు. మధ్యమధ్యల్లోనంతా చీకటిపోగాలు నిశ్శబ్దత ఆవరించింది. ఎవరు ఎవరిమీదనో ఇన్ఫ్లుయెన్సు చేసే సమర్థత, తప్పు చేసే శక్తిమంతా లేదు.

"అరే! నిలబడే వున్నారేం? కూర్చోండి!" అంటూ అవతల బెర్తుమీద విశ్రమిస్తున్న లక్ష్మిని తన బెర్తుమీదకి తెచ్చుకున్నాడు.

"కల్యాణీ వంక ఏకటికా చూస్తూ "మీ అనుజ్ఞ కావేమని" అన్నాడు.

"రైలు కంపార్టుమెంటులో కూడా నా అనుజ్ఞ కావాలా?"

"ఇదా ప్రాసీజర్యు గనుక....."

"మీదా.....?"

"మధ్యలో ఎక్కి మధ్యలో దిగి పోయే వాళ్ళమేగా!" అన్నాడు అలోచనగా పైకి చూస్తూ ఫ్యానువంక.

బదరీనాథ్ పిలాసఫీలో ఏకీకను కల్యాణి అప్పుడే గ్రహించింది. "ఇప్పు డెక్కడి ఉదయం?" అంది బదరీ నుద్దేశించి—

"రైలు కంపార్టుమెంటులో."

"ఏం చేస్తున్నారు?"

"కూర్చున్నాను."

కల్యాణి పకుక్కున నవ్వింది. కల్యాణి నవ్వితే పెన్నెల పాలబోసినట్టుంటు ది అనుకుంటూ వంచిన తల నెత్తి కల్యాణి వంక చూశాడు బదరీ వస్తూన్న నవ్వును అణుచుకుంటూ.

"ఊ: మీరు ఆగ్రా యూనివర్శిటీలో ప్రొఫెసరుగా వుంటున్నారు గదూ!"

బదరీకి ఆశ్చర్య మేసింది. "ఎలా తెలుసు?"

"ఎస్ట్రాలజీ!"

"ఓ: హో!!"

"మా చెల్లెలు గుర్తుందా విమల? ఉత్తరం వ్రాసింది."

తాను అనుమానించినది నిజమే నన్నమాట. తరువాత కల్యాణి తన జీవిత పుటల్లో మాస్తూనే హడలిపోయింది. తర్వాత నాన్నకి బదరీవయంచేస్తూ మామయ్య చెప్పాడు. "ఆయన" గ్లోబల్ ఫ్రెండస్, చెన్నాసు బాగా అభిమానని, చేసు "బదరీనాథ్" అని. ఆమాటు కాపీతాగి వెళ్ళిపోయారు. అప్పట్నుంచీ వాళ్ళ ఇంటికి బదరీ అడపాదడపా వస్తూపోతూండే వాడు. అప్పుడప్పుడూ మామయ్యకీ, ఆయనకీ తనే కాపీకూడా తెచ్చి ఇస్తూండేది. ఆ మాదిరిగా పరిచయమైన బదరీతో తానుకూడా చాలా చనువుగా మాట్లాడుతూండేది మామయ్య చనువునే అనరాగా చూసుకుని. ఏమైనా బదరీ చాలా చలాకీ వ్యక్తి.

ఒకనాడు సూర్యనారాయణ క్లబ్బునుంచి వచ్చి చెన్నాసు రాకెట్టు బల్లమీద పెడుతూ "ఈ వేళ బదరీ నాని పదియాప్పాయలు కొట్టేశాడు" అన్నాడు వ్రక్కనున్న కల్యాణి వినేటుగా.

"ఏం?" అంది తాను మెల్లగా.

"చెన్నాసులో" అన్నాడు కోటు విప్పుతూ.

"ఎందుకని?"

"ఎందుకేమిటి పెర్రిమొహంలాగు: ఈవేళ బదరీ క్లబ్బుకి రాగానే చెన్నాసుకి రమ్మన్నాను.

"ఊ:!"

"ఎంతడిగినా రానన్నాడు!

"ఊ:!"

"పందెం పెడితేగాని ఆడనన్నాడు. అందుకని పది రూపాయలు పందెం" అన్నాడు గెలుస్తామనే ధీమాతో. తీరా ఆట మొదలయ్యాక అదేమిటో మొదటి కూడు పెట్టా తనే కోసేశాడు. అని హుర్తిచేసి కల్యాణి వంక చూశాడు.

"ఆడలేక పెర్రిమొహంలాగ పది రూపాయలు చర్రించుకుని నన్ను పెర్రి మొహం అంటావేం!" అంటూ పరుగెత్తింది లోపలికి.

మర్నాడు వాళ్ళ ఇంటికి గమనపస్తే చెన్నాసు మ్యాచ్ సంగతి కనుక్కుందా మనుకుంది. కాని రెండు రోజులయినా ఇంటికి రావడంలేదు. క్లబ్బుకూ రావటం లేదట మామా! నాకు మామయ్యేప్పుడు "టీ పార్టీ"కి పిలుచుకువచ్చాడు.

ఆ నాడు తనదే పుట్టినరోజు వంకుగ. అనలు పనికిని పిలవలేదు. నాన్నగారి స్నేహితుల్ని ఇద్దర్ని, బదరీ నీ తప్ప చెప్పిన ప్రైలంటే ఐదు నిమిషాలు ఆలస్యంగానైనా వచ్చాడు బదరీ. వస్తూండగానే తాను చూచింది చేతిలో ఏదో ప్యాకెట్టుపట్టు, తరువాత అది విప్పి చూపిందాడు. అందులో ఒక బాయిలెట్ సెట్టున్నది. "ఇంత బరీదు పెట్టి ఎందు కండీ ఇది?" అంది తను బుంగో కంటాలు ఎడి.

"ఎంత బరీదుంది కల్యాణీ! ఇందులో పది రూపాయలు మీ మామయ్యదేగా!" అన్నాడు సూర్యనారాయణ వంక చూస్తూ, ఆ మాటలో అందరం నవ్వుకున్నాం.

క్లబ్బు రికార్డులో పేరు సంపాదించుకున్న బదరీ, సూర్యనారాయణతో స్నేహం సంపాదించుకున్న బదరీ, కల్యాణి ఇంట్లో సన్మానిస్తుదనిపించుకున్న బదరీ. కల్యాణి హృదయంలో స్థాన మ్మాయంచుకుంటాడని ఎవరూ ఊహించుకోలేకపోయారు. అంతే వరకూ అనలు బదరీ అప్పుడప్పుడు కాంటీనులో, ఏం చేస్తూంటారో మాకా మ్యూజియం నారాయణ వాళ్ళకి తెలియదు. బదరీ ఏమి చేస్తున్నది మేమ పట్టుకోలేకా కాదు. కన్ను పడ్డ కాదు. అందువల్ల సూర్యాలకి కాదు మేమకోసి పట్టే తాహాలు ఆ ఫూల్లో ఎవరికీ లేదు. ఒకనాడు నాలుగుంతం రెండో పీరియడ్ ఆరుగు మాయగా ఒక చిన్నకారు "బంయ్- మని హారన్ కేకలు వేస్తూ సూర్యాలు వాడాండ్రో చింతచెట్టు ప్రక్కగా ఆగింది. అందులోంచి వాలిన్నే పొడుగుపుర్రుయిన దిగి సూర్యాలు బంగ్లాలో ఏదో తెప్పాడు బంగ్లాలు వచ్చి అనని పిల్చుకుని వెళ్ళాడు. అప్పుడు మాట్లాడిన మయాన బదరీ హెచ్చాడు ఇంతో చప్పి ఆ వాళ్ళనే వెళ్ళిపోయారు. అనుకు వెళ్ళిపోయారో తాను నింతచెబుతూంటా ఇలుగుపోయింది. అప్పుడు కాలు తలుపు తెరచి నవ్వుతూ "మాట్లాడు చెప్పుకున్నారు. మీ మామయ్యతో చెప్పు" అంటూంటానే

ఉజ్బెక్ కళాకారులు ఢిల్లీలోని నేషనల్ స్టేడియమ్‌లో గత 19 వ తేదీన జానపద నృత్యం చేశారు

ఉజ్బెక్ కళాకారులు

—10 వ తేదీని మద్రాసుకు రాక

ఉజ్బెక్ జానపద కళాకారుల బృందం జనవరి 10, 11, 12 వ తేదీలలో మద్రాసులో నృత్య సంగీత ప్రదర్శన లిచ్చినప్పుడు, చిన్న ఇరుసు పొడుగు దేశ మైన రష్యా వుంటాన కళా సంప్రదాయం ఎలా వుంటుందో కళ్ళకు కట్టినట్టు ఆనందించడానికి మద్రాసు ప్రజలకు అవకాశం లభిస్తుంది.

ఉజ్బెక్‌స్తాన్ స్వాతంత్ర్యం పొందిన కొన్నివందేళ్ళ దేశం. ఉజ్బెకిస్తాన్‌లోని కొన్నివందేళ్ళ దేశం ప్రధానంగా పశ్చిమ ఆసియాలో వ్యాపించి నవి. "బట్టు వస్త్రాలకు పుట్టినిల్లయిన సువర్ణం" అంటూ కీర్తి ప్రాపిన పవ్వపాదం మాట అలావుంచగా, హిందూదేశ చరిత్ర చదివినవారికి కూడా బొఖారా, సమర్కండ్ అనే పేర్లు సుపరిచితమైనవే

అంతేకాక ఉజ్బెక్‌స్తాన్ కళాకారులకు మద్రాసు వాతావరణం కూడా సుపరిచితమైంది గానే కనిపిస్తుంది. ఇండియాలో మద్రాసు రాష్ట్రం బంగాళాఖాతంనుంచి ఆరేబియా సముద్రంవరకూ విస్తరించి వున్నట్లే, రష్యాలో ఉజ్బెకిస్తాన్ కాస్పియన్ సముద్రంనుంచి ఉరల్ సముద్రంవరకు విస్తరించి వుంది. మద్రాసులో వలెనే ఉజ్బెకిస్తాన్‌లో కూడా వేసవికాలం దీర్ఘంగాను, శీతకాలం తక్కువగానువుంటుంది. పూర్వం వ్యవసాయ దేశంగా వున్న ఉజ్బెకిస్తాన్‌లో ఇప్పుడు పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాల ఫలితంగా, ఇనుము, ఉక్కు ఫ్యాక్టరీలు, బొగ్గు గనులు, పెట్రోలియమ్ గనులు, యంత్ర పరికరాలను నిర్మించే కర్మాగారాలు అసంఖ్యాకంగా వెలిశాయి. వానితోపాటు వీటి వసరులు అభివృద్ధి అయి వ్యవసాయోత్పత్తులు కూడ అధికమైనాయి. ఉజ్బెకిస్తాన్ ఇప్పుడు రష్యాలో పత్తి పండించు కేంద్ర స్థానమని చెప్పవచ్చు.

ఉజ్బెకిస్తాన్ జానపద, సంగీత, నృత్య కళలు చాలా ప్రసిద్ధి చెందినవి. అక్కడి కళాకారులు కాలియ పతకాలు, బహుమతులు అనేకం గడించుకున్నారు. జానపద నర్తకులు నేటికీ సాంప్రదాయికమైన రీతులనే చాలవరకు అనుసరిస్తున్నప్పటికీ, జానపద గేయాలలో మాత్రం నూత్నభావాలూ, ఉద్వేగాలూ పరిఢవిల్లుతూ వుంటాయి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత, ముఖ్యంగా పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రారంభమైన తర్వాత మన దేశంలో కన్పించే వాతావరణానికీ, ఉజ్బెకిస్తాన్ వాతావరణానికీ చాలా పోలిక కనిపిస్తోంది.

ఉజ్బెకిస్తాన్ కళాకారుల ప్రతినిధివర్గం రాకలో ఇండియా రష్యాల మధ్య సౌహార్ద సంబంధాలకు మరింత దోహద మేర్పడింది. వీరైనంతమంది ప్రజలు యీ ప్రదర్శనలను చూచి ఆనందించడానికి ఏటుగా రాష్ట్ర ఆర్థోడక్స సంఘంవారు టికెట్టు ఛార్జీలను చాలా తక్కువగా ఏర్పాటు చేశారు. ఈ ప్రదర్శనల ద్వారా వచ్చే డబ్బుతో ప్రధాన మంత్రి జాతీయ సహాయ నిధికి జమకట్టబడుతుంది.

చిన్నకథ

బదరీ ఇంటిముందు కుర్చీలో కూర్చుని వున్నారు. "మొన్న వచ్చినాయన ఎవరండీ?" అంది తను.

"ఏం?" అన్నాడు కొంచెంగా చూస్తూ.

"అసలు ఎవరండీ" అంది తిరిగి.

మా రెండో అన్నయ్య....ఆ కారు డ్రైవరనుకున్నావా?.

"అబ్బే! కారు డ్రైవరు అలా సూట్లు వేసుకుంటారాండీ! ఆ!! ఆ కారు ఎవరిదీ?"

"ఆయనదే!"

"ఆయన దంటా రేమండీ" మాదే "అనాలిగానే!"

"కాస్త, ఆయన డబ్బుతో కొన్నారుగా!" అన్నాడు సూర్యనారాయణ వంక చూస్తూ. సూర్యనారాయణ సిగరెట్టు కాగితమూ అగ్గిపుల్లా ఆ పొగలో లీనమై పోయాడు సంభాషణ వింటూనే.... "ఆయనేం చేస్తూంటారు?" అన్నాడు సుర్యలో సూర్యనారాయణ అప్పుడే మెలకువ వచ్చినట్లు.

"ఇన్‌కంటాక్సు ప్రాక్టీషనరు, పెద్దాయన తాతగారా! నేను తెలుసుగా నరేనా?" అన్నాడు బదరీ ఒక్క సుర్కులో.

"అయితే అంత ఆర్డంటుగా ఎందుకు వెళ్ళినట్టూ?" అన్నాడు సూర్యనారాయణ ప్రశ్నార్థకంగా మొహం పెట్టి.

"ఏదో ఇంటర్వ్యూ వుంటే ఆర్జంటుగా ఇన్‌పార్మ్ చేయడం కోసం వచ్చాడు.

"రిజల్ట్ ఏమయినట్టు?"

"తెలుస్తుందిగా రెండు రోజుల్లో"

తనకి కావాలనుకున్న విషయ మేకరణ జరిగింది గనుక తాను చెప్పుదిగా మెట్లెక్కి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

ఆ రాత్రల్లా తాను బదరీ కనుంబాన్ని గూర్చి పిచ్చి పిచ్చిగా ఆలోచించింది. ఆ పూహల్లో రకరకాల వ్యక్తులు దొర్లిపోయాయి. రెండు రోజులు పోయాక బదరీ కెలిగ్రాం వచ్చింది. దింపి పిడుపునిని నన్నుకుంటూ జేబులో పెట్టుకున్నాడు. సాయంత్రం ఇంటి కెడుతూంటే పిలిచి "ఈ టెలిగ్రాం మీ మామయ్యకిచ్చు" అని సలాను ఎంచి కాగితంలోవున్న కవరు చేతికిచ్చాడు. దానిలో విషయమేమిటోనని టెలిగ్రాం చదివింది. అందులో నాలుగే మాటలున్నాయి. "సలికెడ్, జాయిన్ సూజాటీ ఫార్వర్డెడ్" అని మామగారే సిమ్లా వెళ్ళమనిపించింది కల్యాణికి. "అంటే బదరీ చేరే ఉద్యోగానికి వెళ్ళిపోతా దన్నమాట.

తరువాత పొద్దిరోజులు సంక్రాంతి సెలవులివ్వడంవల్ల బదరీ వాళ్ళ ఊరువెళ్ళిపోయాడు ఆశలవుల్లోనే మామయ్య తను. ఏమంటు తీసుకుని బదరీ తను వచ్చాడు. ముందుగా మామయ్య ప్రశ్నాలు కాబోలు బదరీ రైలు ప్రయాణంలో ఎదురుపడ్డాడు. రేపటి రోజుల్లో ఇవరంకి వారానే జరుగుబడుతున్న కారు దగ్గరకి తరలిపోతాడు బదరీ. బదరీనే కారు నడిపాడు, "బదరీ డ్రైవింగ్ కూడా వచ్చు" అనుకుంటే కల్యాణి తనలో. కారు నరాసరి వచ్చి ఒక చెట్టదాడా ముందు ఆగింది. అదేమిటో! ఇల్లని అప్పుడనుకుంది కల్యాణి. వాళ్ళ ఇంటికంటే ఈ ఇల్లు చాలా పెద్దది. ఉన్న రెండురోజులూ కల్యాణీ, విమలా, బదరీ ట్రైల్లో మైథిలి గడిలోనూ, సూర్యనారాయణ బదరీగడిలోనూ గడిపారు. బదరీ పెద్ద నన్నగారికి, పెద్దన ను దు రూ, బ్ర త ల లా నూ, మా న్తే నే తెలిసిపోతుంది డాక్టరని. ఆయన చాలా మిత భాషి. అప్పుడే మైథిలి చెప్పింది తనకి "బదరీ క్రొత్త వుద్యోగానికి వెళ్ళటానికి నాన్నగారు ఇష్టపడలేదని....తరువాత ఇంకా చదవమన్నా"రనేని. తరువాత మామయ్యా తనూ విమలా వాళ్ళ వూరు వచ్చేశారు.

తిరిగి స్కూలు తెరిచారు. ఒకనాడు రాత్రల్లా కూర్చుని ఒక క్లూకలర్ పేపరుమీద ఉత్తరం వ్రాసింది బదరీకి. అది మర్నాడు పెల్లాగో ధైర్యంచేసి పోస్టు డబ్బాలో వేసింది. ఉత్తరం పోస్టులో పడ్డ దగ్గర్నుంచీ కల్యాణికి భయంగానే వుంది. ఏమోకుందోనని. మూడోనాడు బదరీ కల్యాణి క్లాసులో వుండగానే కాకి పాంటు, బుషర్‌కోటూ వేసుకుని యమదూతలాగా వచ్చి మూడు కవర్లు బదరీ కిచ్చి వెళ్ళిపోయాడు పోస్టుమాన్. ఆ మూడింట్లో తను వ్రాసిన కవరుకూడా వుంది. పై అడ్రసును మాత్రం మాచి టేబులో పెట్టుకున్నవాడు కాస్త మళ్ళీ ఒక కవరు బయటికి తీసి బరీకగా చూసి తిరిగి టేబులో పెట్టుకుంటూ తనవంక చూసినవ్వాడు: ఇంకేముంది గుండెల్లో దడ దడి, ఆయాసం మొదలైంది. నాలు కెండి పోయింది. సాయంత్రం స్కూలు వదిలాక ఇంటి కెదురుగా దీ పెనుకనించి పిలిచి తను వ్రాసిన కవరు చేతికిస్తూ "ఇది కొంచెం మీ మామయ్యకిస్తారా?" అన్నాడు కొంచెంగా నవ్వుతూ. గొంతుపూడుకుపోయింది తనకి. వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా వెళ్ళిపోయింది!" ఆ పుత్తరాన్ని మామయ్యకి నాన్నకీ చూపిస్తాడు; అప్పుడు తన పని ఏమి కావాలి? అందులో తను రెండే రెండు ముక్కలు వ్రాసింది "మీరు ఇక్కడే ఎవరి చేస్తారా? లేక వచ్చే సంవత్సరం ఏమి చేస్తారు?

కల్యాణి" అని.

ఇంటిలో రైలు ఏదో వేళనులో ఆగింది. స్టేషనుకి రెయో ప్రశ్నాసున్న హోటలు హోంచి వంతిరేసి విలాసం "కోరినవేల కోరితిని దో ఆకందు రానేల?" అంటూ సిగ్గుగా వినిపిస్తూంది. "నిజమే తను కోరటమే తప్పు అటువంటిది తనకు తానుగా కోరింది. కోరి నప్పుడు అతను వస్తే అదని తప్పేముంది."

ప్రస్తుతం ఏ స్థితి అంతే. తను ఉత్తరం వ్రాయనే కాదేమో. వ్రాసిందే అనుకో. ఆయన మామయ్యకి చూపించనే కూడదు. చూపినాగాని అంతే ఆయన కోపేముంది. ప్రాయమం తని తప్పుగానే, ఇంటిలో పిల్లలు నుంచి పెళ్ళికూడా మానాం చేశాను. వాళ్ళకు నుంచిపోయి పిల్ల సమదాయించి తిరిగి ఆలోచించటం ప్రారంభించింది.

రెండు రోజులు పోయాక బదరీ నాళ్ళింటికి వచ్చాడు. మామయ్యతో చాలాసేపు మాట్లాడాడు. కారు ఈ విషయం ఎప్పుడు పిల్లలో ఏదో చెప్పుల్లో ఎప్పుడు తాను ఈ విషయమేమీ తానకు. ఏదో ఏ పిరో మాట్లాడి వోలికి వచ్చాడు, బదరీ బయటికి వెళ్ళిపోవటం ఏదని చూచి చటుక్కున అగిపోయి.

"రెండుముక్కల మాట్లాడటానికి ఏబర్‌పాడ్‌లో వచ్చినాం. రెండేనాలా కాదులేవేం? ఎదురుగా అడిగేస్తే తిరిగిపోదా?" అన్నాడు. నవ్వుతూ కిగా నిలబడి.

"సరా: అడేమన్నా అడిగే అన్నట్టనా?"

"నాకు కాదులా ఆ అడిగే అన్నట్టు!"

"సరే! అదేదో సగంకుంతా వుంటుందా?"

అంటూనే లోపలికి వచ్చేశాడు.

అప్పుడప్పుడు ప్రశ్నాలు ఇవ్వటానికి కుదరకపోయేవి. మామయ్యతో చెప్పుతాడేమో అనుకుంటూ కల్యాణి తనలో. "ఆయనా ఆయనకు మాత్రం తెలియదూ!" అనుకుని ప్రశ్నిస్తే పడేది.

ఎవరు ఎవరి పని నిర్వహణలో ఆలస్యం చేసినా ప్రశ్నల మాత్రం కాలగమనంలో ఆలస్యం చేయకుండా సంవత్సరం తిరిగిపోయింది. చివరిరోజు శెలవు తిన్నారు. శెలవులకు వెళ్ళిపోకా మాత్రం బదరీ సూర్యనారాయణకి చెప్పాడు. వాళ్ళిద్దరు వెళ్ళిపోతున్నారని, ఆ శెలవుల్లోనే రెండు పెళ్ళిళ్ళు వచ్చాయి కల్యాణి దగ్గర్నుంచి బదరీకి.

ఒకనాడు హఠాత్తుగా బదరీ సూర్యనారాయణ పుంటున్న వూరు వచ్చాడు. కల్యాణి ఇంటికి వెళ్ళబట్టకి కల్యాణి హాస్టల్ కూడ్చుని ఏదో పుస్తకం చదువు కుంటూంది. బదరీని తలవని తలంపుగా చూడటం వల్ల నిర్ఘాంతపోయి నిలుచుంది. తదేక దృష్టితో అతని వంక చూస్తూ, అతనూ అదేదృష్టితో నిలబడి పోయాడు. కొంత సేపయాక కల్యాణే తెప్పరిల్లుకుని.

"నిలబడే వున్నారేం? కూర్చోండి! "అంది కుర్చీ చూపిస్తూ.

"కూర్చోటానికి మీ అనుజ్ఞ కావేదుగా!" అన్నాడు బదరీ కొంటెగా చూస్తూ.

"కానీ నిల్చోమని కూడా నేను ఆజ్ఞా పించ లేదు కదూ!"

"ఓహో! కొంచెం మా బలు నేర్చుకున్నావే! శెలవుల్లో!"

"శిక్షణ ప్రతిఫలం!"

"ఏమిటి చదువుకున్నావ్!"

"సైన్సు మాత్రం కాదు!"

"అని తెలుసు!"

"క్రి కాంత్!"

"ఊ: అల్లాచెప్పు! మీ మామయ్యొక్కడా?"

"ఆఫీసులో."

"ఆదివారం కదూ?"

"ఎవరికీ."

"అందరికీ" అన్నాడు ముఖం చిట్లిస్తూ.

"ఆఫీసు వాళ్ళకి మాత్రం కాదు. అల్లాగని ఒక "జీ" వా వుండాం" బదరీ నవ్వేశాడు.

"మీ నాన్నగారు?"

"ఊళ్ళో లేదు."

"అయితే నేను వెడుతున్నాను కల్యాణీ!"

"ఎక్కడికి?"

"జెనారెల్."

"దేనికీ?"

"యం. యస్. నికి"

కల్యాణి నెత్తిన పిడుగు పడ్డట్టయింది. క్షణంసేపు కిళ్ళు మిరుమిట్లు గొలిపి తరువాత అంతా చీకటైపోయింది. ఐదు నిమిషాలపాటు

"ఊ: మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తారు?"

"డిసెంబర్‌లో"

"ఈ మధ్యలో పుత్తరాలేమైనా వ్రాస్తూం టారా?"

"మీ మామయ్యకా?" అన్నాడు. కొంచెం తనానికి. కల్యాణికి ముఖం ఎర్రబడ్డది.

"వ్రాయమని అనుజ్ఞ అయితే ఎందుకు వ్రాయను. నువ్వు వ్రాయదలుచుకుంటే నా ఎడ్రసు ఇదుగో!" అంటూ ఒక చిన్నస్లిప్పు ఇచ్చాడు. "ఇంక సూర్యనారాయణకి తను చెప్పి వెళ్ళిపోతాను" అంటూ బదరీ కేకేసరికి! సూర్యనారాయణే హాల్లోకి వచ్చాడు. సంగతి తెలుసుకుని ఆ పూట అక్కడుండి పొమ్మని బలవంతం చేయటంవల్ల ఉండిపోక తప్పలేదు కల్యాణి.

అక్కడికి వెళ్ళక విమలకి ఉత్తరం వ్రాసి బదరీ సంగతి కనుక్కుందామనుకుంది. కల్యాణి అల్లరాంటికిపోతే విమలకి ఉత్తరం వ్రాసిన రోజుకే, విమల దిగబ్బుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. ఆదేమి బదరీ వార్తల్ని మోసుకొచ్చిందోనని తిరిచంతకుడిని తబ్బుకుంటూ కవరు విప్పింది. కళ్ళు రెండూ ఉత్తరం మొదట్నుంచీ చివరవరకూ ఒక్కసారి చదివేశాయి బదరీకి.

బదరీ తనారెస్టులో చదువుతూ సూర్యనారాయణ పగ్గుంచి రెండుత్తరాలు, కల్యాణి వ్రాసిన రెండుత్తరాలు వచ్చాయి. సూర్యనారాయణకి ఎప్పటిలాగే ఆ రాణ మ్మ వ్రాస్తూనేయున్నాడు. ఒకనాడు ప్రత్యేకంగా కల్యాణికి "రిజిస్టర్డ్ కవర్" రాకెజీ అడ్రసు చేసి వ్రాశాడు. కవరుందినట్లు తెరుచు రకేసు మాత్రం వున్నది. ఇదేమి శాస్త్రం. రెండో నారి తిరిగి రిజిస్టర్డ్ కవర్ వ్రాశాడు. ఈసారి ఆ కవరు కవరుగానే తిరిగొచ్చింది. అంతేకాక పీకి వాళ్ళకిమధ్య ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు నిలిచిపోవటం ఆర్కాడితోనే మొదలు.

యం. యస్. సి. జెనారెల్‌లో అయిపోగానే, ఢిల్లీ యూనివర్శిటీలో డి. యస్. సి. చేయటానికి వెళ్ళిపోయాడు బదరీ.

డి. యస్. సి. అనంతరం జెనారెల్‌లో కొన్నాళ్ళు పనిచేసి ఆగ్రా వచ్చాడు. ఆగ్రాలోనే విమల భర్తానగ్రు చదువుతూంది. విమల కల్యాణికి వెట్టలన్నా సంగతిని బదరీ గుర్తు పట్టలేకపోయాడు. పోలికలు మాత్రం చాలా వున్నాయి, కానీ ధైర్యంచేసి అడిగే సాహసంకూడా ఇప్పుడతనిలో లేదు. బదరీని విమల చిన్నప్పుడు తాను థర్డ్ ఫారం చదువుతూంటగా చూసింది. అప్పటికీ ఇప్పటికీ అతనిలో చాలా మార్పు వచ్చింది. అప్పటి రోజుల్లో ఎప్పుడూ "పై" వేసుకుని వుండేవాడు, నల్లని ఉంగరాల జుట్టుతో దాపున ఛాయగా వుండేవాడు. ఇప్పుడు దాదాపుగా బట్టతలయిపోయింది. మనిషి మంచి పచ్చని ఛాయకి తిరిగాడు. కొద్దిగా లావెక్కాడు కూడాను. కళ్ళల్లో పూర్వమున్న చురుకుదనం ఇప్పుడు మచ్చుకికూడా దొరకదు. ఎప్పుడూ ఆ కిళ్ళ దేన్నో పెడుతూ ఆలోచిస్తూనే వుంటాయ్, రెండుసార్లు పిలిస్తేగానీ వలకడు, ఏదో సమాధిలో వున్నట్లు.

ఇంటిను కూడకి మెలకువ వచ్చి కళ్ళు తెరచిచూసిందికల్యాణి. ఎదురుబెర్త్‌మీద బదరీ లేదు....బెడ్డింగులేదు....గుండెదడ వ్యక్తంగా వినిపిస్తూంది. "బదరీ ఎక్కడో దిగిపోయుంటాడు" అనుకుంది. కానీ కల్యాణి కెందుకో ఆరాటంగానే వుంది. తెల్లవారి ఆరు గంటలకి ఇల్లు చేరుకుంది. ఇంట్లో వున్న జనమంతా చుట్టుముట్టి ప్రశ్నల వర్షం కురిపిస్తున్నారు....విమలకూడా ఆ క్షణం రోజే వచ్చింది. కానీ కల్యాణి ఎవరితోనూ మాటగ సంతోషం పంచుకోలేక పోతూంది. ఇంట్లో అమ్మా, నాన్నా పేరుగా అనుకున్నారు.... అదీ కాదని తేలిపోయింది....

డిటెక్టివ్
సంక్రాంతి
జన్మదిన సంచిక
జనవరి 20 వ తేదీన
వెలువడుతుంది!
100 పేజీలు రు. 0-12-0
త్రివర్ణ చిత్రాలు - అపరాధ పరిశోధక కథలు.
వ్యాసాలు - వార్తలు
(వేరే ప్రత్యేక సంచిక వెలువడదు)

హెచ్చల్ సేల్
Gevaert, Kodak. Ilford. Agfa
ఫిలిములు, కెమెరాలు,
పేపర్లు, ప్లేట్లు
మరియు
పేరు పొందిన ఫోటో స్టూడియోకు కావలసిన
మూర్తి అండ్ కో
బి సెంటురోడ్, విజయవాడ.

జాన్ డీర్
హెవీ డ్యూటీ ట్రాక్టర్లు
కాలము కలిసివచ్చుటకు, మీ పొలంలోని ప్రతి పనిని శ్రద్ధగా చేయుటకు....పని కలిసివచ్చుటకు, వ్యవసాయమును పూర్తముగా నెలకొనుటకు....మీ నాదన సామగ్రి క్రియా సామర్థ్యం అత్యధికంగానుండుటకు, మీ లాభాలను అధికం చేసుకోవాలికి... ఈ రెండు, మూడు, నాలుగు స్థాయిల హెవీ డ్యూటీ ట్రాక్టర్లు మీకు బహుమతిగల్గిన కొత్త క్రియాత్మకమైన ప్రయోజనములు కలుగచేయును.
పని అధికంగా మైనా పొలం ట్రాక్టర్లను నిర్మించిన ముప్పై సంవత్సరాల జాన్‌డీర్ అనుభవంతో కాలపరీక్షచేయబడిన, రంగంలో బహుజనుమాందిన ప్రత్యేక ప్రయోజనాలుగల జాన్‌డీర్ రెండు నిలిచి వున్న ఇంజనును మీకు ఒప్పుతుంది. అవి పూర్తిగా శ్రేష్ఠతకోరి నిర్మించబడిన ట్రాక్టర్లు. వీటి యొక్క సంతరం వాటి సత్యనిదర్శనమై నిర్భయంగావుండవచ్చు. సరియైన విడిభాగాలుకూడ లభిస్తాయి.
JOHN DEERE QUALITY FARM EQUIPMENT
IN SERVICE LIES SUCCESS
LARSEN & TOUBRO LIMITED
P.O. Box 216 Bangalore P.O. Box 98 — Calcutta P.O. Box 619 Cochin P.O. Box 55 — Madras P.O. Box 5247 New Delhi P.O. Box 323
అధికారం పొందిన డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:
మెస్సర్స్ కిసాన్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ, జి. ఎస్. టి. రోడ్, ఏలూరు;
నెల్లూరు ఎస్టేట్ - బోలో రోడ్ కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్సు, నెల్లూరు.

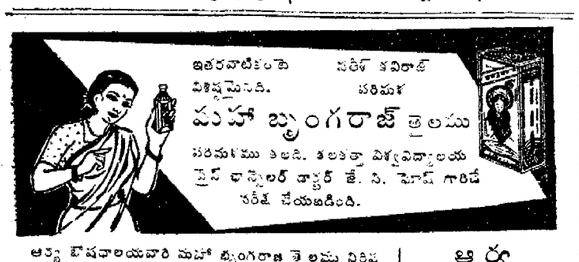
ఇతరవాటికంటె విశిష్టమైనది. సరిత్ కవిరాజ్ పరిమళ
మహా భృంగరాజ్ తైలము
పరిమళము తలకి. తలతత్వ విశ్వవిద్యాలయ చైన్ చాన్సిలర్ డాక్టర్ కే. సి. పాండ్ గారిచే పరీక్ష చేయబడింది.
ఆర్య వైద్యశాలయవారి మహా భృంగరాజ తైలము నిర్దిష్టమైన ఆయుర్వేద పద్ధతులలో తయారు చేయబడింది. సరిత్ కవిరాజ్ గుప్త గారిచే తయారుచేయబడింది. పరిశీలన చేస్తున్నాను. స్వాభావికమైన వెనువానసల పోగొట్టే విధి త్తం నాచే చూచింపబడిన నిరపాయమగు కొన్ని సెంట్లు దానిలో చేర్చబడ్డవి
(సం) జె. సి. ఘోష్.
ఆర్య వైద్యశాల (రిజిస్టర్డు)
61-బి. కిమ్యాలిరోడ్డు, కలకత్తా-17.